

Terítő - applikált hímzéssel

Textil- és viseletgyűjtemény

Leltári szám:	52.2686.1
Készítés ideje:	17. SZÁZAD 4. NEGYEDE
Készítés helye:	Nyugat-Magyarország
Anyag:	selyem
Technika:	applikált hímzés
Méret:	hosszúság: 260 cm szélesség: 165 cm

A terítő szegélyén végigfutó folyóminta a keskenyebb oldalakon kétszer, a hosszabbakon négyszer ismétlődő szegfűt, százszorszépet, nárciszt, peóniát hajtó hullámos inda. A rövidebb oldalakon egy-egy sarlós levelek közül kinyúló tulipánfej, a sarkok mellett egy-egy íveltszárú, elfekvő tulipán tölti ki a fennmaradó teret. A sarkokban szív alakú indából gránátalmás ágak hajlanak ki. A szegélyen belül, a négy sarokban, szívből kinyúló szimmetrikus virágbokor gránátalmákkal, tulipánokkal és a középső száron kétféle rozettával. A terítőhöz hasonló a magyar hímzésanyagban nem ismerünk.

A szövet-applikációs hímzés igen elterjedt volt Spanyolországban a 16. században a 18. században már Európa-szerte alkalmazták, de ekkor már a tűfestéshez hasonlóan az applikált selymeket festéssel árnyalták. A keleti hímzések közül a török sátrak díszítése készült ezzel a technikával. Mindezeketől e hímzés azonban távol áll. Motívumaiban több reneszánsz elemet őriz: a szív alakú indát a belenövő kis virágszállal, a sarlós levelek között nőző tulipánfejet, a szívből vagy stilizált vázából kinyúló virágbokrot. Idegenszerűségét fokozza, hogy az egykor bíborvörös selyem applikáció mára okkerszínűvé fakult, így az erős kontúrok az amúgy is nagyon szabályos mintát keményvé, metszetszerűvé teszik. A terítő legközelebbi rokonai, elsősorban a virágbokrok megformálása alapján az osztrák és német hímzésekörben kereshetők.

Irodalom

- Szerk.: Udvarhelyi Erzsébet, Nagy Károly: *Fejedelemszönyvek és a vallásszabadság Erdélyben*. Boldog Gizella Főegyházmegyei Gyűjtemény, Veszprém, 2016. - Nr. 166.
- Szerk.: Pásztor Emese: *Az Esterházy-kincstár textíliái az Iparművészeti Múzeum gyűjteményében*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 2010. - Nr. 29.

